

***SREDNJA ELEKTROTEHNIČKA ŠKOLA
SARAJEVO***

***PRAVILNIK
O ZAŠTITI OD POŽARA***

Sarajevo, maj 2021. godine

Na temelju odredbi člana 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 64/09), te odredbi člana 143. Zakona o srednjem obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 23/17 i 30/19), Školski odbor JU Srednja elektrotehnička škola Sarajevo na sjednici održanoj 26.05.2021. godine donosi

P R A V I L N I K O ZAŠTITI OD POŽARA

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacijske, stručne, tehničke, obrazovne i propagandne prirode koje se poduzimaju radi sprječavanja izbijanja i širenja požara, njegovog otkrivanja, lokalizacije i gašenja požara, te zaštite i spašavanja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, materijalnih, kulturnih, povijesnih i drugih dobara kao i okoliša (u daljnjem tekstu: materijalna dobra) ugroženih požarom.

Član 2.

Radi sprječavanja izbijanja požara, otklanjanja opasnosti od požara, spašavanja radnika i imovine ugroženih požarom, ovim Pravilnikom, u skladu sa zakonskim i tehničkim propisima, uređuje se način ostvarivanja prava i obaveza i utvrđuju se druga pitanja na organiziranju, sprovođenju i unapređenju zaštite od požara JU Srednja elektrotehnička škola Sarajevo, (u daljem tekstu: Škola).

Član 3.

Ovim Pravilnikom se utvrđuju:

- *mjere zaštite od požara koje se moraju sprovesti na Školi uz bližu razradu obaveza svakog pojedinog radnika u pogledu kontrole i sprovođenja propisa iz oblasti zaštite od požara i radnih uputstava.*
- *organizacija zaštite od požara, djelokrug rada i ovlaštenje lica zaduženih za zaštitu od požara.*
- *način vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja zaštite od požara, te dužnosti, odgovornosti i ovlaštenja radnika koji tu kontrolu neposredno vrše.*
- *postupak i način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili raspoređivanja na drugo mjesto, kao i način obučavanja radnika u rukovanju sredstvima i opremom za gašenje požara.*
- *prostorije, prostori i mjesta na kojima se smije proizvoditi, koristiti ili prenositi otvorena vatra.*
- *vrste i količina opreme i sredstava za gašenje požara, raspored opreme i sredstava kao i vrijeme povremenog ispitivanja njihove ispravnosti.*
- *zadaci i odgovornosti rukovodećih radnika u vezi sa sprovođenjem zaštite od požara.*
- *odgovornost radnika zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.*
- *dužnosti i ponašanja radnika u slučaju izbijanja požara.*
- *način saradnje radnika zaduženih za zaštitu od požara sa ostalim službama Škole, civilnom zaštitom, inspektorima i ovlaštenim stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara.*

Član 4.

Zaštita od požara se organizuje i sprovodi na svim mjestima u svim objektima i prostorijama gdje postoji opasnost od izbijanja i širenja požara u Školi.

Član 5.

Mjere zaštite od požara propisane ovim Pravilnikom i Planom zaštite od požara, zakonskim i tehničkim propisima i mjere koje su naložene od strane nadležnih organa dužni su da sprovode svi radnici Škole i druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze ili zadržavaju u objektima, prostorijama i krugu Škole.

Član 6.

Škola je dužna obezbijediti da uporedo sa planovima razvoja, Škola planira i unapređuje zaštitu od požara, te da najmanje jednom godišnje razmatra stanje zaštite od požara.

Član 7.

Za organiziranje i unapređenje zaštite od požara u Školi, za njegovo uspješno funkcionisanje i za kontrolu utvrđenih, propisanih i naloženih mjera zaštite od požara, odgovorni su svako u svom djelokrugu rada:

- *direktor, odnosno uprava Škole,*
- *rukovodioci službi,*
- *radnici na radnim mjestima sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima, - lica zadužena za zaštitu od požara.*

II MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJE SE MORAJU SPROVODITI U ŠKOLI I RADNA UPUTSTVA SA OBAVEZAMA SVIH RADNIKA U POGLEDU KONTROLE I SPROVOĐENJA PROPISA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 8.

Pored Pravilnika zaštite od požara, a u skladu sa zakonskim i drugim propisima i prema odredbama ovog Pravilnika, Škola izrađuje i donosi i Program mjera i aktivnosti zaštite od požara.

Član 9.

Škola je dužno organizirati stalno vođenje, sređivanje i čuvanje odgovarajuće dokumentacije iz oblasti zaštite od požara (Planovi, Pravilnici, Elaborati, Programi, Uputstva, Izvještaji, Informacije, Zapisnici, Odluke, Rješenja, razne evidencije, itd.)

1. OPĆE MJERE

Član 10.

U cilju sprječavanja nastanka požara i njegovog širenja, kao i u cilju efikasnijeg gašenja nastalog požara, svi radnici Škole su dužni provoditi, svako u svom djelokrugu rada, slijedeće opće mjere:

- *svaki radnik je dužan svoje poslove i radne zadatke obavljati prema tehničkim i drugim uputstvima, izbjegavajući svaku improvizaciju i neprovjerene postupke koji mogu dovesti do požara i druge nezgode;*
- *obavezno je svakodnevno čišćenje radnog prostora, uklanjanja raznih otpadaka i smeća izvan Škole;*
- *o svim uočenim kvarovima na opremi, uređajima i instalacijama treba odmah obavijestiti neposrednog rukovodioca, odnosno direktora;*
- *zabranjeno je nestručnim licima vršiti bilo kakve intervencije i popravke mašina, uređaja i instalacija...*
- *niko od radnika ne smije blokirati rad sigurnosnih uređaja i alarmnih uređaja;*
- *zabranjeno je zatvarati otvore za prirodno provjetravanje i prekidati rad ventilacionih uređaja;*

- u pojasu od 6m oko objekta ne smiju se držati bilo kakve zapaljive i vatroopasne materije;
- u radnim prostorijama je zabranjeno držati i gomilati zalihe materijala preko jednodnevno potrebnih količina; - posude sa zapaljivim tečnostima i boce tehničkih gasova smiju se držati i uskladištiti samo u odgovarajućim skladištima;
- svi ključevi od objekata i prostorija, glavnih razvoda el.energije moraju biti označeni sa natpisom (metalnom pločicom), a iste obavezno držati u odgovarajućem i zvanično određenom mjestu;
- u svim objektima i prostorijama je zabranjena upotreba otvorenih električnih grijalica, rešoa, izuzev u školskoj kuhinji;
- udaljenost uskladištenog materijala od tavanice, izlaza, hidranata, elektrorazvoda i vatrogasnih aparata ne smije biti manja od 8 m, a od zidova 0,5 m;
- kontejneri za smeće moraju biti udaljeni od ulaza objekata najmanje 6m, a isti se moraju redovno prazniti;
- za vrijeme rada, sva izlazna vrata u stubištima ne smiju biti zaključana;
- zabranjeno je u krugu Škole vršiti spaljivanje otpadaka i loženje otvorene vatre;
- zelene površine u dvorištu moraju se redovno održavati, tj. kositi trava tako da visina trave i rastinja nije veća od 20 cm. Pokošenu travu treba odmah odstranjivati i odlagati na određeno mjesto;
- u radni krug Škole nije dozvoljeno unošenje alkoholnih pića i drugih opojnih sredstava, zbog njihove zapaljivosti, niti je dozvoljen ulaz lica pod dejstvom alkohola.

Svi objekti Škole mogu se zagrijavati samo putem sistema centralnog grijanja, ili pomoću odgovarajućih termoakumulacionih električnih radijatora. Svaki radnik u svojoj radnoj prostoriji, poslije završenog rada i prije napuštanja objekta i prostorije, dužan je isključiti sve električne aparate.

Član 11.

U objektima Škole zabranjeno je korištenje peći na tečno i gasovito gorivo.

2. GRAĐEVINSKE MJERE

Član 12.

Kod rekonstrukcije, adaptacije i dogradnje postojećih objekata obavezno je prethodno izraditi odgovarajuću tehničku dokumentaciju, koja mora sadržavati i mjere zaštite od požara, a što se utvrđuje pregledom tehničke dokumentacije od strane ovlaštene stručne organizacije za poslove zaštite od požara.

Član 13.

Zabranjeno je mijenjati projektovanu namjenu objekata i prostorija bez odobrenja nadležnog organa i poduzimanja mjera zaštite od požara.

Član 14.

Požarni putevi moraju neprekidno biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom. Svi prilazni putevi do objekata, kao i unutrašnje komunikacije u objektima (hodnici, stepeništa, vrata itd.) moraju uvijek biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom.

Član 15.

U svim objektima moraju se obezbijediti odgovarajući prilazi do izlaznih vrata, vatrogasnih aparata i glavnih razvodnih baterija električne energije.

Član 16.

Zabranjeno je parkiranje vozila u dvorištu Škole na mjestima koja nisu predviđena za to, a za te svrhe treba koristiti odgovarajuće uređeno parkiralište koje ne smeta prilazu objekta.

3. ELEKTRO - MJERE

Član 17.

U objektima i radnim prostorijama Škole dozvoljena je upotreba samo onih električnih uređaja i instalacija koje po svojim tehničkim karakteristikama odgovaraju tehničkim propisima i pogonskim zahtjevima.

Električni uređaji i instalacije moraju biti tako izvedeni i zaštićeni da uslijed djelovanja pogonskih uslova (vlaga, prašina, zapaljive pare i gasovi, mehanička oštećenja, toplotni i hemijski uticaji itd.), ne bude ugrožena sigurnost ljudi, objekata i predmeta rada.

Član 18.

Obavezno je redovno i u propisanim rokovima (prema tehničkim propisima) vršiti kontrolu ispravnosti i odgovarajuća mjerenja električnih uređaja i instalacija, te preduzimati mjere na otklanjanju uočenih nedostataka.

O ovoj kontroli, mjerenjima i izvršenim opravkama mora se voditi odgovarajuća evidencija.

Popravke i druge radove na električnim instalacijama mogu vršiti samo stručna lica.

Poslije završenog rada obavezno se mora isključiti struja na glavnoj sklopki dotičnog objekta ili prostorije, a pod naponom može ostati samo noćna i sigurnosna rasvjeta, odnosno neophodni potrošači.

Član 19.

Razvodne baterije i ormari moraju imati prekidač na glavnom dovodu električne energije.

Sva oprema u razvodnim baterijama i ormarima mora biti označena prema jednopolnoj šemi koja se mora nalaziti u ovim razvodima.

Osigurači u razvodima ne smiju se krpati i premoštavati, a bimetali moraju biti podešeni na normalnu struju motora.

Član 20.

U prostorijama ugroženim od požara i eksplozije, te vode i vlage, nulo vanje sprovesti sa posebnim zaštitnim vodom.

Član 21.

U objektima, odnosno prostorijama izgrađenim od drveta (lamperije), zaštitu napona dodira izvesti strujnim zaštitnim sklopkama (ZS) jer iste kontrolišu zaštitu sa aspekta požara.

Član 22.

Zgrade Škole moraju biti obezbjeđene sa odgovarajućim klasičnim gromobranskim instalacijama u skladu sa odredbama tehničkih propisa sa gromobranima.

Obavezna je periodična kontrola ispravnosti gromobranskih instalacija i uzemljenja te otklanjanje uočenih nedostataka, u skladu sa tehničkim propisima.

Za gromobranske instalacije mora se voditi i čuvati odgovarajuća tehnička dokumentacija i evidencija.

Član 23.

U slučaju potrebe za korištenjem tehničkih gasova i posuda sa zapaljivim tečnostima, obavezno se pored drugih propisanih mjera primjenjuju i sljedeće mjere zaštite od požara, kao i radna uputstva:

- *sa svim materijama mogu rukovati i raditi samo oni radnici koji su za to stručno osposobljeni i službeno određeni da to rade;*
- *kod pristupa u prostoriju gdje se drže ove materije obavezno je prvo izvršiti dobro provjetravanje istih, pa tek onda upaliti rasvjetu i obavljati druge poslove;*
- *zatim je potrebno prekontrolisati stanje boca ili posuda i vidjeti da li iste cure, te po potrebi poduzeti mjere da se curenje sanira (najbolje je boce ili posude iznijeti na slobodan prostor);*
- *za držanje većih količina ovih materija obavezno se mora izgraditi odgovarajuće namjensko skladište, efikasno provjetravano;*
- *kod rada sa ovim materijama zabranjeno je pušenje i korištenje otvorene vatre i žara;*
- *neispravne plinske boce koje propuštaju plin ne smiju se ni donositi u objekte, s tim da to treba odmah utvrditi kod kupovine boca. Isto tako treba utvrditi da li je boca ispitana na probni tlak i je li istekao rok ispitivanja;*
- *posude i boce sa navedenim materijama ne smiju se držati u blizini grijućih tijela i ne smiju biti izložene direktnom dejstvu sunčevih zraka;*
- *zabranjeno je bilo kakvo pretakanje plina iz boca u zatvorenom prostoru;*
- *uz ove materije zabranjeno je držati bilo kakve druge gorive materije;*

4. RAD SA ZAPALJIVIM TEČNOSTIMA I TEHNIČKIM GASOVIMA - OPĆENITO

Član 24.

Zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima mogu da rukuju samo punoljetni radnici koji su stručno osposobljeni.

Član 25.

Pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima radnici su dužni da rade sa posebnom pažnjom i da primjenjuju propisane mjere zaštite od požara. Naročito je zabranjeno pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima: pušiti, raditi sa otvorenim plamenom i upotrebljavati alat koji varniči, te rasipati zapaljive tečnosti.

Član 26.

Skladištenje zapaljivih tečnosti i tehničkih gasova smiju se vršiti samo u skladištima koja moraju odgovarati tehničkim propisima za ovu vrstu materijala, uz obavezu provjetravanja kako bi se izbjeglo stvaranje zapaljivih smješa sa vazduhom.

5. OBAVEZE I PRAVA RADNIKA U POGLEDU - KONTROLE I SPROVOĐENJA PROPISA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA I RADNIH UPUTSTAVA.

Član 27.

Svaki radnik Škole ima sljedeće obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- *dužan je i obavezan da svoje poslove i radne zadatke obavlja stručno i savjesno kako bi se izbjegla ili umanjila svaka opasnost za nastanak i širenje požara i svaka materijalna šteta i nezgoda.*
- *obavezan je da se pridržava svih uputstava, pravila, propisa i mjera zaštite od požara.*
- *dužan je i ima pravo da prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke bude upoznat sa svim požarnim opasnostima, mjerama zaštite od požara, praktičnoj upotrebi opreme i sredstava za gašenje požara, materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.*
- *dužan je da usavršava svoja znanja iz oblasti zaštite od požara, te ima pravo da predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje sistema zaštite od požara kroz sistem obavezne obuke.*
- *obavezan je da upozorava svoje radne kolege na propuste iz domena zaštite od požara, te da o tim propustima izvještava neposrednog rukovodioca, odnosno direktora.*
- *dužan je da neposrednom rukovodiocu, odnosno direktoru odmah prijavi svaki uočeni kvar ili sumnjivu pojavu u procesu rada koja može imati za posljedicu pojavu požara i njegovo širenje.*
- *obavezan je da vizuelno svakodnevno kontroliše ispravnost opreme, aparata i sredstava za gašenje požara, te da svaki uočeni kvar ili nedostatak odmah prijavi neposrednom rukovodiocu, odnosno direktoru.*
- *dužan je odmah pristupiti gašenju uočenog požara sa svim raspoloživim sredstvima.*
- *dužan je prije početka rada da provjeri ispravnost sredstava rada, te da po završetku rada, a prije napuštanja radne prostorije poduzme sve propisane mjere da se spriječi nekontrolisano izbijanje požara.*
- *dužan je raditi duže od radnog vremena u slučajevima kada je neophodno spriječiti izbijanje požara i druge materijalne šteta, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.*
- *ima pravo da odbije raditi određene poslove ako ocijeni da prijete neposredna opasnost za njegovo zdravlje i život od požara i eksplozije.*
- *ima pravo zahtijevati da se u sklopu odvijanja procesa rada na vidno mjesto istaknu odgovarajuća Uputstva za siguran rad i upozorenja na opasnost od požara i eksplozije.*
- *ima pravo tražiti dopunsku obuku za rukovanje aparatima, opremom i sredstvima za gašenje požara.*

III ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA, DJELOKRUG RADA I OVLAŠTENJE LICA ZADUŽENIH ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Član 28.

Za obavljanje poslova zaštite od požara na Školi se organizuje Referent za protivpožarnu zaštitu. Lice zaduženo za protivpožarnu zaštitu je odgovorno lice za obavljanje poslova zaštite od požara i sprovođenje mjera zaštite od požara.

Djelokrug rada, prava, dužnosti i odgovornosti lica zaduženog za zaštitu od požara su:

- *poznavanje organizacije rada Škole, procesa rada i svih mogućih opasnosti od požara i eksplozije, te mjere za otklanjanje tih opasnosti,*

- *poznavanje, praćenje i primjena u praksi zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara,*
- *poznavanje i primjena opštih i drugih akata Škole,*
- *da izučava i analizira požarne opasnosti u svim objektima Škole, te predlaže i neposredno poduzima mjere za njihovo otklanjanje,*
- *po potrebi vrši preglede svih objekata, prostorija, prostora, uređaja i instalacija sa ciljem uočavanja izvora požarnih opasnosti kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara, te vodi evidenciju o tome,*
- *organizuje i sprovodi obučavanje i upoznavanje radnika sa opasnostima i mjerama zaštite od požara i praktičnoj upotrebi aparata, uređaja i sredstava za gašenje požara,*
- *posebno se stara o posebnom obrazovanju radnika koji rukuju sa zapaljivim tečnostima i tehničkim plinovima, - izrađuje i učestvuje u izradi i realizaciji Pravilnika i Plana zaštite od požara, Programa obučavanja radnika, raznih Elaborata, Uputstava i drugih materijala iz oblasti zaštite od požara,*
- *učestvuje u izradi raznih materijala za direktora i organe upravljanja (Odluke, Zaključci, Naredbe, Informacije, itd.), te vodi, sređuje i čuva odgovarajuću dokumentaciju iz oblasti zaštite od požara,*
- *najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće podnosi izvještaj direktoru, odnosno upravi Škole,*
- *brine se o bezbjednosti potrebnih sredstava i opreme za gašenje požara, kontroliše ispravnost svih vrsta opreme, instalacija, aparata i sredstava za gašenje požara, te poduzima mjere za održavanje stalne ispravnosti i funkcionalnosti istih,*
- *učestvuje u izradi bližih Uputstava za siguran rad po osnovu zaštite od požara u pojedinim prostorijama,*
- *predlaže direktoru i drugim rukovodnim radnicima obustavu rada u pojedinim prostorijama ako prijeti neposredna opasnost za izbijanje požara i ugrožavanje života i zdravlja radnika,*
- *sarađuje sa inspeksijskim organima iz oblasti zaštite od požara i organizuje sprovođenje mjera koji su ovi organi naložili svojim rješenjima,*
- *sarađuje sa stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara u cilju unapređenja zaštite od požara, - radi i druge poslove koji su po prirodi u njegovoj nadležnosti, a u vezi sa zaštitom od požara.*

IV NAČIN VRŠENJA UNUTRAŠNJE KONTROLE SPROVOĐENJA ZAŠTITE OD POŽARA, TE DUŽNOSTI, ODGOVORNOSTI I OVLAŠTENJA RADNIKA KOJI TU KONTROLU NEPOSREDNO VRŠE

Član 29.

Unutrašnju kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara općenito vrše svi odgovorni organi i radnici iz člana 6. ovog Pravilnika, svako u svom djelokrugu rada, kako je to regulisano ovim Pravilnikom. Neposrednu unutrašnju kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara vrši svako u svom djelokrugu rada:

- *radnici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima,*
- *direktor, odnosno uprava Škole,*
- *rukovodioci službi,*
- *radnici na radnim mjestima sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima,*
- *lica zadužena za zaštitu od požara,*

Način vršenja unutrašnje kontrole je dat kroz djelokrug rada, prava, dužnosti, obaveza i odgovornosti radnika.

Prilikom vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara obavezno se, na licu mjesta, o nađenom stanju sastavlja službena pismena zabilješka ili odgovarajući zapisnik.

V POSTUPAK I NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI RASPOREĐIVANJA NA DRUGO RADNO MJESTO SA OPASNOSTIMA OD POŽARA VEZANIM ZA TO RADNO MJESTO, KAO I NAČIN OBUČAVANJA RADNIKA U RUKOVANJU SREDSTVIMA I OPREMOM ZA GAŠENJE POŽARA

Član 30.

Škola je dužna obezbjediti da svaki radnik bude upoznat sa opasnostima od požara vezano za poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, kao i opremom, uređajima i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom aparata i drugih uređaja za gašenje požara, i sa materijalom i drugom odgovornošću uslijed nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.

Član 31.

Upoznavanje i obuka radnika iz prethodnog člana obavezno se vrši:

- *pri zasnivanju radnog odnosa, a prije raspoređivanja radnika na poslove i radne zadatke,*
- *pri raspoređivanju radnika na druge poslove i radne zadatke, a prije početka rada na tim poslovima,*
- *kod izmjena uslova rada i uvođenja novih poslova na kojima je pojačana opasnost od izbijanja požara,*
- *kod prijema na praksu i pri stručnoj obuci studenata kada postoji potreba za tim.*

Član 32.

Upoznavanje i obuka radnika iz člana 29. vrši se po grupama radnika srodnih struka, i to:

- *organizovanjem odgovarajućih kurseva, seminara i predavanja po posebnom program obuke,*
- *izradom stručnih Uputstava za siguran rad za pojedine poslove,*
- *isticanjem na vidnom mjestu odgovarajućih uputstava, natpisa, plakata i upozorenja.*

Član 33.

Prema članu 128, stav (3) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Sl. novine FBiH“, broj: 64/09) JU Srednja elektrotehnička škola Sarajevo je obavezna da organizuje obuku i provjeru znanja radnika iz oblasti zaštite od požara jednom u dvije godine. Svi radnici su dužni pristupiti obuci i provjeri znanja, u suprotnom čine povredu radnih obaveza i dužnosti.

Član 34.

O obuci radnika obavezno se vodi odgovarajuća evidencija od strane lica zaduženih za zaštitu od požara. Svi radnici su dužni pristupiti obuci i provjeri znanja.

Član 35.

U slučaju potrebe za radom sa zapaljivim tečnostima, radnici koji rukuju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima moraju biti posebno stručno obučeni i osposobljeni za sigurno obavljanje tih poslova. Ova obuka i provjera znanja zaposlenika ima se vršiti putem posebno organizovanih kurseva. Obuka iz prethodnog stava obavezno se povjerava ovlaštenoj stručnoj organizaciji.

VI PROSTORIJE, PROSTORI I MJESTA NA KOJIMA SE NE SMIJE PROIZVODITI, KORISTITI ILI PRENOSITI OTVORENA VATRA

Član 36.

U Školi nije dozvoljeno proizvoditi, koristiti i prenositi otvorenu vatru i užarene predmete, kao ni pušiti u drugim prostorijama, osim u prostoriji koja je predviđena za pušenje.

O ovom trebaju biti vidno istaknuti lako uočljivi natpisi, zabrane i upozorenja na opasnosti od požara i eksplozije.

VII VRSTA I KOLIČINA OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA, RASPORED OPREME

I SREDSTAVA KAO I VRIJEME POVREMENOG ISPITIVANJA NJIHOVE ISPRAVNOSTI

Član 37.

Svi objekti, prostorije, vanjska skladišta i platoi Škole moraju biti obezbjeđeni dovoljnim količinama vode i drugih sredstava za gašenje požara i dovoljnim brojem odgovarajućih uređaja, opreme i aparata za gašenje požara.

Član 38.

Sva predviđena i instalirana oprema, kao i sredstva za gašenje požara mora se uvijek nalaziti u ispravnom i funkcionalnom stanju, smještena i raspoređena na predviđena mjesta propisno označena i obezbijedena od oštećenja, nenamjenske upotrebe i smrzavanja u zimskom periodu. Kontrolu opreme i sredstava vrši lice zaduženo za zaštitu od požara.

Član 39.

Kontrola ispravnosti i funkcionalnosti opreme i sredstava za gašenje požara vrši se jednom u 6 mjeseci, a prema uputstvima proizvođača, važećim standardima i tehničkim propisima koji su označeni na opremi. O ovoj kontroli obavezno se vodi odgovarajuća evidencija od strane lica zaduženih za zaštitu od požara.

Član 40.

Kontroli ispravnosti i funkcionalnosti podliježe sljedeća oprema koja je u funkciji zaštite od požara:

- *ručni vatrogasni aparati,*
- *vanjska i unutrašnja hidrantska mreža, sa svojim hidrantima i opremom, ukoliko takva postoji*

Ova kontrola obavezno se povjerava stručnim organizacijama koje su ovlaštene i osposobljene za vršenje ovih poslova.

Član 41.

Oko svih uređaja i opreme za gašenje požara moraju se uvijek osigurati prilazni putevi i Slobodan prostor oko istih, a u zimskom periodu hidranti moraju biti obezbijedeni od smrzavanja vode u njima. Zabranjeno je opremu i sredstva za gašenje požara koristiti u nenamjenske svrhe, u suprotnom čini se povreda radnih obaveza i dužnosti.

VIII ZADACI I ODGOVORNOSTI RUKOVODNIH RADNIKA U VEZI SA SPROVOĐENJEM ZAŠTITE OD POŽARA.

Član 42.

Radnici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima: direktor i šefovi službi svako u svom okrugu rada, imaju sljedeće zadatke, obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- *kroz organizovanje i rukovođenje procesom rada u svojoj nadležnosti (službi) obezbjeđuju primjenu propisanih mjera zaštite od požara u cilju sigurnosti zaposlenika i imovine od požara, eksplozije i druge materijalne štete,*
- *dužni su poduzeti sve neophodne mjere za otklanjanje neposrednih opasnosti od požara i eksplozije, bilo da su ih sami uočili bilo da su na njih upozoreni od drugih radnika,*
- *organizuju gašenje požara u svojoj organizacionoj jedinici do dolaska vatrogasne jedinice na mjesto požara,*
- *predlažu obustavljanje rada ili nastave u prostorijama gdje prijeti neposredna opasnost od požara i eksplozije, a sami su dužni poduzeti sve mjere da do te opasnosti ne dođe.*

IX ODGOVORNOSTI RADNIKA ŠKOLE ZBOG NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 43.

Ako radnik u vršenju poslova i radnih zadataka, prouzrokuje materijalnu štetu svojom krivicom, a u vezi sa nepridržavanjem propisanih mjera zaštite od požara, dužan je istu nadoknaditi, kako je to regulisano u odgovarajućem opštem aktu.

Član 44.

Radnici Škole, kada se ne pridržavaju pravila iz oblasti zaštite od požara, čine težu povredu svojih radnih obaveza, po kom osnovu direktor Škole može, zavisno od težine prijestupa, izreći adekvatnu sankciju.

Kao teža povreda radne obaveze iz oblasti zaštite od požara smatra se naročito:

- *namjerno izazivanje požara,*
- *upotreba otvorene vatre ili pušenje na zabranjenim mjestima, a naročito kod korištenja zapaljivih tečnosti i gasova, - zloupotreba ili nenamjenska upotreba vatrogasnih aparata, sprava i opreme za gašenje požara, kao i njihovo namjerno oštećenje,*
- *izbjegavanje ili odbijanje učešća u akcijama gašenja požara i spašavanja lica i imovine ugrožene požarom,*
- *neprijavljivanje požara ili nepoduzimanje mjera za gašenje požara i spašavanja lica i imovine ugrožene požarom,*
- *neprijavljivanje požara ili nepoduzimanje mjera za gašenje početnih požara,*
- *ometanje akcije gašenja požara i spašavanja radnika i imovine,*
- *neisključivanje pogonske energije po završetku rada,*
- *ostavljanje zapaljivih materijala van predviđenog prostora za skladištenje,*
- *zatvaranje ventilacionih otvora i neovlašteno isključenje sistema ventilacije,*

- *neovlašteno blokiranje rada sigurnosnih i alarmnih uređaja,*
- *zakrčavanje vanjskih i unutrašnjih požarnih i komunikacionih puteva, te prilaza do objekata, vatrogasnih sprava i opreme i baterije električne energije,*
- *držanje lako zapaljivih tečnosti i boca tehničkih gasova u radnim prostorijama u količinama većim od dozvoljenih, - upotreba i držanje lako zapaljivih tečnosti i boca tehničkih gasova na zabranjenim mjestima,*
- *neobavljanje periodičnih pregleda ispravnosti i funkcionalnosti sprava, opreme, aparata, uređaja i instalacija koji su u funkciji zaštite od požara,*
- *nevršenje propisane kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od požara,*
- *neobezbjedenje objekata i radnih prostorija sa vatrogasnim aparatima i drugom opremom za gašenje požara,*
- *nepristupanje obuci iz oblasti zaštite od požara.*

X DUŽNOSTI I PONAŠANJE ZAPOSLENIKA U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

Član 45.

Svaki radnik koji primijeti požar, dužan je odmah bez panike pristupiti njegovom gašenju i lokalizovanju istog, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili druge zaposlenike.

Istovremeno treba uzvikom **"POŽAR"**! uzbuniti ostale zaposlenike u objektu ili prostoriji, koji priskaču u pomoć i gase nastali požar.

Ako prisutni zaposlenici nisu u stanju sami ugaziti požar (potrebna je brza procjena situacije) dužni su izvršiti i dojavu požara neposrednom rukovodiocu, direktoru ili Civilnoj zaštiti Kantona Sarajevo, a prema Planu zaštite od požara Škole.

Član 46.

Dojava požara vrši se telefonom, odnosno na drugi najbrži mogući način.

O požaru treba izvjestiti nadležno Ministarstvo unutrašnjih poslova i rukovodioca, odnosno direktora. Kod dojave požara treba saopštiti: mjesto gdje je izbio požar, šta gori, u kom obimu i da li prijeti neposredna opasnost za život ljudi, imovine i drugih objekata.

Član 47.

Do dolaska pozvane vatrogasne jedinice na mjesto požara, prisutni radnici na čelu sa neposrednim rukovodiocem, odnosno direktorom dužni su organizirati gašenje nastalog požara, a posebno trebaju učiniti slijedeće:

- *organizirati spasavanje eventualno ugroženih radnika i imovine,*
- *organizirati evakuaciju iz ugrožene zone: lako zapaljivih eksplozivnih, otrovnih i vatroopasnih materija od izuzetne vrijednosti, vrijednosnih papira, novca, tehničke i druge dokumentacije, te motornih vozila i opreme,*
- *obezbjediti isključenje struje u dotičnom objektu,*
- *zatvoriti odgovarajuća vrata, prozore, ventilacione i druge otvore da se spriječi širenje požara,*
- *obezbjediti na licu mjesta prisustvo odgovarajućih stručnih zaposlenika (ložač, domar itd.) koji mogu biti od koristi u akciji gašenja požara,*
- *poduzeti i druge mjere zavisno od date situacije.*

Član 48.

U slučaju požara van redovnog radnog vremena, dežurno osoblje Škole je dužno pristupiti gašenju nastalog požara i brzo izvršiti dojavu požara na broj 123 Civilne zaštite Kantona Sarajevo.

Član 49.

Svi radnici su dužni na poziv direktora ili lica koje on ovlasti aktivno se uključiti u akciju gašenja požara i spasavanja imovine i lica, i u toj akciji učestvovati sve dok ista traje.

Član 50.

Kada na mjesto požara stigne pozvana vatrogasna jedinica, njen komandir preuzima rukovođenje akcijom gašenja požara i niko nema pravo da se miješa u njegov rad.

Član 51.

Ostali elementi akcije gašenja požara i spašavanja imovine i lica regulišu se Planom zaštite od požara i Planom zaštite od požara kantona, odnosno općine.

Član 52.

Sva lica koja učestvuju u akciji gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, osigurana su po posebnim propisima o zdravstvenom i invalidskom osiguranju.

XI NAČIN SARADNJE LICA ZADUŽENIH ZA ZAŠTITU OD POŽARA SA DRUGIM SLUŽBAMA ŠKOLE I STRUČNIH ORGANIZACIJA I ORGANIMA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 53.

Lice zaduženo za zaštitu od požara dužno je takođe sarađivati sa svim ovlaštenim preduzećima i drugim pravnim licima iz oblasti zaštite od požara, a naročito sa:

- *nadležnim inspekcijskim i drugim organima općine, kantona i federacije - države,*
- *vatrogasnim jedinicama na teritoriji Kantona, odnosno općine,*
- *stručnim organizacijama koje se bave zaštitom od požara.*

Saradnja sa ovlaštenim organizacijama i pravnim licima ostvarivat će se kroz lične kontakte i konsultacije, prisustvovanje stručnim seminarima, savjetovanjima i izložbama, traženje stručnih savjeta i objašnjenja, planiranje izvođenja praktičnih i vatrogasnih vježbi u krugu Škole, obavljanje stručnih pregleda objekata i tehničke dokumentacije, izradu plana, programa i drugih projekata zaštite od požara itd.

XII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 54.

Za sva prava, dužnosti i odgovornosti zaposlenika iz oblasti zaštite od požara koji nisu regulisani ovim Pravilnikom važe odredbe Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (Službene novine FBiH, broj: 64/09).

Član 55.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o rad u broj: 1279/05 od 30.11.2005. godine

Član 56.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku kao i za njegovo donošenje. Inicijativu za pokretanje postupka za izmjene i dopune ovog Pravilnika mogu pokrenuti:

- *Direktor Škole,*
- *lice zaduženo za zaštitu od požara,*
- *radnik škole pismeno putem protokola Školskom odboru.*

Član 57.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA

Doc.dr.Asaf Sarajlić, dipl.el.ing.

Broj: 621/21

U Sarajevu, 26.05.2021. godine